

CHECKLIST WERKBAAR WERK IN JOUW ONDERNEMING ?

Je job mag geen ziekmaker zijn (*'veiligheid en gezondheid'*), van werken mag je niet overspannen raken (*'stress op het werk'*), werknemers moeten kansen krijgen om bij te blijven en nieuwe competenties op te doen (*'leermogelijkheden'*), er moet naast het werk ook voldoende ruimte zijn voor gezin, vrienden, hobby's (*'werk-privé-balans'*), de baan moet uitzicht geven – vandaag én morgen – op een rechtvaardig en stabiel inkomen (*'zekerheid in werk en inkomen'*).

Alleen als jobs voor al deze uitzichten OK zijn, verdienen ze het kwaliteitslabel 'werkbaar werk'. 'Werkbaar werk' werkt niet alleen prettiger, het biedt werknemers ook garanties dat ze – ook op wat langere termijn – kunnen blijven meedraaien op het bedrijf, op de arbeidsmarkt én in de samenleving.

Deze checklist is een hulpmiddel:

- om na te gaan of jobs in de onderneming werkbaar zijn;
- om te discussiëren waar werkbaar-werkknelpunten precies zitten en hoe ze kunnen worden aangepakt;
- om inspiratie op te doen om 'werkbaar werk' concreet bespreekbaar te maken.

VEILIG EN GEZOND

Zijn de arbeidsomstandigheden voor jou en je collega's nog werkbaar ?

Omcirkel het best passende antwoord

1. Worden werknemers in je onderneming/afdeling regelmatig geconfronteerd met gevaarlijke situaties of ernstige ongevalrisico's?	neen	ja
2. Is er op de werkplek sprake van zodanig lawaai dat je moet roepen om je (bij collega's) verstaanbaar te maken?	neen	ja
3. Hebben de werknemers in je onderneming/afdeling last van extreme temperaturen, tocht, stof of geurhinder?	neen	ja
4. Komen werknemers in je onderneming/afdeling in contact met giftige stoffen, straling, infectiegevaar?	neen	ja
5. Moeten jij of je collega's in de afdeling lichamelijk zwaar belastende taken uitvoeren?	neen	ja
6. Hebben de werknemers bij de uitvoering van het werk last van trillingen in handen, armen of (de rest van) het lichaam?	neen	ja
7. Moet het werk vaak uitgeoefend worden in ongemakkelijke of inspannende werkhoudingen?	neen	ja
8. Zijn er in je onderneming/afdeling jobs die systematisch repeterende vinger/hand/pols/arm-bewegingen met zich meebrengen ?	neen	ja
9. Moeten werknemers gedurende verschillende uren in de zelfde werkhoudingen doorbrengen – onder meer bij beeldschermwerk ?	neen	ja
10. Wordt er voldoende aandacht besteed aan de ergonomie van de werkposten ?	ja	neen

Als je het aantal (omcirkelde) antwoorden uit de rechterkolom optelt, krijg je het aantal vastgestelde knelpunten voor veiligheid en gezondheid.

aantal knelpunten	/10
-------------------	-----

Zie je nog andere knelpunten rond veilig en gezond werken in je onderneming, die niet in het lijstje hierboven zijn opgenomen?

GEJAAGD DOOR HET WERK

**Hebben jij en je collega's
een stresserende job ?**

Omcirkel het best passende antwoord

1. Moet er in je onderneming/afdeling vaak onder tijdsdruk worden gewerkt omwille van een moeilijk haalbare planning?	neen	ja
2. Is er tijdens de werktijd voldoende gelegenheid om af en toe een praatje te maken onder collega's?	ja	neen
3. Moeten er in je onderneming regelmatig overuren worden gepresteerd om het werk rond te krijgen?	neen	ja
4. Is er sprake van emotioneel belastend werk omwille van contact met (mondige en soms lastige) klanten, patiënten, leerlingen...?	neen	ja
5. Worden de werknemers doorgaans bevroegd over de haalbaarheid van de naar voor geschoven deadlines?	ja	neen
6. Wordt in je onderneming/afdeling regelmatig werkoverleg gehouden, waar ruimte is voor werknemers en hun dagdagelijkse werkproblemen?	ja	neen
7. Is er voldoende gelegenheid en ruimte voor werknemers om elkaar – indien nodig – een handje te hepen?	ja	neen
8. Zorgen de directe chefs (meestergasten, supervisors, teamleiders, diensthoofden,...) in je onderneming/afdeling voor voldoende ondersteuning bij het werk?	ja	neen
9. Is er in je onderneming/afdeling sprake (of zijn er signalen) van discriminatie, pestgedrag of ongewenste intimiteiten?	neen	ja
10. Werken er in je onderneming/afdeling (te) veel collega's in werkonzekere statuten (tijdelijke contracten, interim...)?	neen	ja

Als je het aantal (omcirkelde) antwoorden uit de rechterkolom optelt, krijg je het aantal vastgestelde knelpunten voor 'stress op het werk'.

aantal knelpunten	/10
--------------------------	------------

Zie je nog andere knelpunten rond stress op het werk in je onderneming, die niet in het lijstje hierboven zijn opgenomen?

BIJBLIJVEN EN BIJLEREN

Hebben jij en je collega's voldoende leermogelijkheden in de job ?

Omcirkel het best passende antwoord

1. Heeft de meerderheid van de werknemers in je onderneming/afdeling in het afgelopen jaar een opleiding of bijscholing kunnen volgen?	ja	neen
2. Vallen bepaalde werknemers(groepen) in je onderneming/afdeling steevast buiten de prijzen op het vlak van opleiding en bijscholing?	neen	ja
3. Worden bijscholingen op een doordachte manier georganiseerd via een (overlegd) opleidingsplan?	ja	neen
4. Wordt bij het uitstippelen van het opleidingsbeleid gepeild – bijv. via functioneringsgesprekken – naar de bijscholingsbehoeften van de werknemers?	ja	neen
5. Sluit de dagelijkse job voor de meeste werknemers in je onderneming/afdeling aan bij hun vaardigheden en capaciteiten?	ja	neen
6. Zijn er in je onderneming/afdeling (veel) collega's die met eentonige en routinematige werkzaamheden belast zijn?	neen	ja
7. Is er voor de werknemers in je onderneming/afdeling ruimte om problemen op de vloer zelf op te lossen en op die manier bij te leren?	ja	neen
8. Zijn de werknemers in je onderneming/afdeling betrokken bij planning en voorbereiding van de eigen werkzaamheden?	ja	neen
9. Krijgen de werknemers in je onderneming/afdeling voldoende feedback over de resultaten van hun werk?	ja	neen
10. Wordt bij promoties voldoende rekening gehouden met door bijscholing of ervaring verworven competenties van werknemers op de vloer?	ja	neen

Als je het aantal (omcirkelde) antwoorden uit de rechterkolom optelt, krijg je het aantal vastgestelde knelpunten voor 'leermogelijkheden'.

aantal knelpunten	/10
-------------------	-----

Zie je nog andere knelpunten rond opleiding en bijleren in je onderneming, die niet in het lijstje hierboven zijn opgenomen?

WERK-PRIVÉ IN/UIT BALANS

Kunnen jij en je collega's de touwtjes van arbeid en gezin nog aan elkaar knopen ?

Omcirkel het best passende antwoord

1. Doet de werkgever in jouw bedrijf moeilijk bij aanvragen voor deeltijds werk of (deeltijds) tijdskrediet?	neen	ja
2. Kunnen werknemers in je onderneming/afdeling gemakkelijk gebruik maken van het familiaal verlof?	ja	neen
3. Krijgen jij en je collega's de nodige soepelheid bij het opnemen van verlof in functie van privékwesties (bijv. schoolvakanties kinderen) ?	ja	neen
4. Zijn er problemen op het gebied van overwerk (te veel, te laat aangekondigd, geen mogelijkheid tot recuperatie)?	neen	ja
5. Kunnen compensatiedagen voor ADV of overuren vrij door de werknemer worden opgenomen?	ja	neen
6. Bestaat er een systeem van glijdende werkuren (bijv. aanpasbaar aan de normale schooluren)?	ja	neen
7. Worden er in je onderneming regelmatig activiteiten, vergaderingen, opleidingen... georganiseerd buiten de normale werkuren?	neen	ja
8. Kunnen (sommige) werknemers in je onderneming/afdeling kiezen voor telewerk (enkele dagen per week)?	ja	neen
9. Worden in de OR, het CPBW of met de syndicale delegatie overleg gepleegd over (de oplossing van problemen met) de combinatie van arbeid en gezin?	ja	neen
10. Zou je je onderneming durven typeren worden als 'gezinsvriendelijk bedrijf'?	ja	neen

Als je het aantal (omcirkelde) antwoorden uit de rechterkolom optelt, krijg je het aantal vastgestelde knelpunten voor de werk-privé-balans.

aantal knelpunten	/10
-------------------	-----

Zie je andere knelpunten rond de combinatie van werk en gezin in je onderneming, die niet in het lijstje hierboven zijn opgenomen?

ZEKER VAN JE WERK EN INKOMEN

Werkzekerheid en een rechtvaardig loon voor alle werknemers in het bedrijf ?

Omcirkel het best passende antwoord

1. Doet je onderneming in sterke mate beroep op uitzendarbeid voor de vuile klusjes of als buffer voor economische tegenslagen?	neen	ja
2. Zijn er bij jou in de onderneming/afdeling collega's met een "carrière" van (opeenvolgende) werkonzekere contracten?	neen	ja
3. Zijn er in het sociaal overleg afspraken gemaakt over de beperking van werkonzekere statuten (maximum-aantal en maximum-duur)?	ja	neen
4. Hebben de collega's in tijdelijke contracten perspectief/garanties op de omzetting van het tijdelijk werk in een vaste job (na verloop van een bepaald aantal maanden)?	ja	neen
5. Werkt je onderneming systematisch met onderaannemers waarvan de werknemers onder ongunstige arbeidsvoorwaarden moeten werken?	neen	ja
6. Wordt de zure appel van de tijdelijke werkloosheid (eerlijk) over alle werknemers in de onderneming verdeeld?	ja	neen
7. Krijgen werknemers met medische beperkingen kansen om via herplaatsing en omscholing aan boord (van de onderneming) te blijven?	ja	neen
8. Bestaat er in de onderneming een goed uitgewerkte functieclassificatie zodat loonverschillen enkel gebaseerd zijn op objectieve verschillen (in vereiste kennis, verantwoordelijkheid, arbeidsbelasting) tussen jobs?	ja	neen
9. Hanteert je onderneming systemen van variabel loon en bonussen die eerder willekeurig en buiten het sociaal overleg worden toegekend?	neen	ja
10. Zijn er in de ondernemingen bepaalde personeelsgroepen die op vlak van loon, doorgroei, promotie... duidelijk minder kansen krijgen?	neen	ja

Als je het aantal (omcirkelde) antwoorden uit de rechterkolom optelt, krijg je het aantal vastgestelde knelpunten voor werk- en inkomenszekerheid.

aantal knelpunten

/10

Zie je nog andere knelpunten rond werk- en inkomenszekerheid in je onderneming, die niet in het lijstje hierboven zijn opgenomen ?